

AB Sigtunahem
Box 509
195 25 Märsta

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

AB Sigtunahem har behandlat känsliga personuppgifter i strid med 13 § personuppgiftslagen.

AB Sigtunahems personuppgiftsbehandling har stått i strid med kravet på god sed i 9 § punkt b) personuppgiftslagen genom att behandlingen av känsliga personuppgifter inte stått i överensstämmelse med vad som föreskrivs i branschöverenskommelsen "Behandling av personuppgifter, inklusive kameraövervakning, vid uthyrning av bostäder".

Datainspektionen förutsätter att AB Sigtunahem fortsätter det arbete som påbörjats i syfte att förhindra att personuppgifter fortsättningsvis behandlas i strid med 13 § personuppgiftslagen och branschöverenskommelsen.

Ärendet avslutas.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har via media fått indikationer på att kommunala bostadsbolag, bl.a. AB Sigtunahem (bolaget) behandlar personuppgifter om hyresgäster på ett sätt som strider mot bestämmelserna i personuppgiftslagen. De uppgifter som bolaget registrerat om hyresgästerna har enligt uppgift varit känsliga personuppgifter, enligt 13 § personuppgiftslagen.

Datainspektionen har inlett tillsyn mot bolaget, som har yttrat sig. I yttrandet anförs i huvudsak följande:

Under 2012 påbörjade bolaget ett arbete för att byta fastighetssystem från systemet Husar till Fast2. Motivet för detta var att ta fram ett system som effektiviserade arbetet, säkerställde att allt arbete följde klarlagda och beslutade processer och att gallring och kontroll automatiserades så långt som möjligt. I detta arbete är branschöverenskommelsen "Behandling av personuppgifter, inklusive kameraövervakning, vid uthyrning av bostäder" vägledande.

Delar av det nya fastighetssystemet FAST2 togs i bruk 1 april 2013. Implementeringen planeras vara avslutad under 2013. Parallellt med detta genomförs ett projekt där alla processer, rutiner och checklistor ses över.

Bolaget har valt att byta hyreskontraktmodell till Fastighetsägarnas standardmodell med bilaga "Information till hyresgästen om behandling av personuppgifter och skriftligt samtycke".

Vid medias granskning visade det sig att det fanns 14 noteringar i fastighetssystemet Husar som kunde uppfattas som kränkande. Uppgifterna har omfattat exempelvis uppgifter om hälsa. Något samtycke från hyresgästen utöver det som lämnades då bostad söktes har inte inhämtats. Detta trots att bolaget har informerat sin personal om vad som gäller när man registrerar och gallrar personuppgifter. Bolaget anser sig inte ha stöd för denna registrering.

Samtliga medarbetare har haft möjlighet att komma åt de lagrade uppgifterna i systemet Husar.

Dessa uppgifter är nu rensade, det gamla systemet Husar är avvecklat och endast tillåtna aktuella personuppgifter som behövs i bolagets uthyrningsverksamhet har flyttats över till det nya systemet FAST2. Processer, behörighet, checklistor och rutiner för behandling och gallring av personuppgifter säkerställs i det nya systemet.

Bolaget registrerar aldrig personuppgifter om lagöverträdelser.

I FAST2 behandlas personuppgifter helt i enlighet med branschöverenskommelsen.

Skäl för beslutet

Sammanfattning

Bolaget har behandlat känsliga personuppgifter i strid med personuppgiftslagen och branschöverenskommelsen. Bolaget har därefter infört ett nytt fastighetssystem i syfte att effektivisera arbetet och säkerställa att arbetet följer klarlagda och beslutade processer och att gallring och kontroll automatiseras så långt som möjligt. Processer, behörighet, rutiner och checklistor ses över i

samband med detta. Branschöverenskommelsen "Behandling av personuppgifter, inklusive kameraövervakning, vid uthyrning av bostäder" har varit vägledande i detta arbete. Med hänsyn till detta finner Datainspektionen anledning att anta att bolaget fortsättningsvis kommer att behandla uppgifter i enlighet med personuppgiftslagen och branschöverenskommelsen. Datainspektionen kan komma att följa upp ärendet vid senare tillfälle.

Känsliga personuppgifter

Det är enligt 13 § personuppgiftslagen förbjudet att behandla känsliga personuppgifter, bl.a. uppgift om hälsa och etnicitet. Det är trots förbudet i vissa fall tillåtet att behandla känsliga personuppgifter, bl.a. om den registrerade lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen, enligt 15 § personuppgiftslagen.

Datainspektionen konstaterar att bolaget i flera fall registrerat känsliga personuppgifter om sina hyresgäster utan den registrerades samtycke. Bolaget har därmed behandlat känsliga personuppgifter i strid med 13 § personuppgiftslagen.

Krav på god sed

Av 9 § punkt b) personuppgiftslagen framgår att all behandling av personuppgifter ska ske i enlighet med god sed. Lagen ger utrymme för branschorganisationer att närmare utforma sådana seder. I syfte att skapa en gemensam god sed för behandling av personuppgifter på bostadshyresmarknaden har Fastighetsägarna Sverige och SABO i samarbete med Hyresgästföreningen tagit fram en branschöverenskommelse, "Behandling av personuppgifter, inklusive kameraövervakning, vid uthyrning av bostäder". Branschöverenskommelsen i sin nuvarande lydelse gäller sedan april 2010.

Det framgår av branschöverenskommelsen (s.7) att undantag från förbudet att behandla känsliga personuppgifter får göras om behandlingen sker med den registrerades samtycke. Vad sedan gäller sättet för inhämtande av samtycket sägs följande:

Endast den omständigheten att den registrerade har lämnat en uppgift innebär inte att samtycke finns. Samtycket ska vara uttryckligt. I en fastighetsförvaltning bör generellt tillämpas den ordningen att en känslig uppgift aldrig registreras utan skriftligt samtycke.

Av 15 § personuppgiftslagen framgår att ett samtycke ska vara uttryckligt. Ett uttryckligt samtycke kan vara såväl skriftligt som muntligt. Branschöverenskommelsens krav på att ett samtycke ska vara skriftligt går således längre än kraven i 15 § personuppgiftslagen.

Datainspektionen konstaterar att bolaget har behandlat känsliga personuppgifter utan att inhämta de registrerades skriftliga samtycke. Bolaget har därmed behandlat personuppgifter på ett sätt som avviker från vad som föreskrivs om inhämtande av samtycke i branschöverenskommelsen.

Vad branschöverenskommelsen innehåller om inhämtande av samtycke får anses ge uttryck för vad som betraktas som god sed. Bolaget får därmed anses ha behandlat personuppgifter i strid med god sed enligt 9 § första stycket punkt b) personuppgiftslagen.

Slutsatser

Bolaget har behandlat personuppgifter i strid med personuppgiftslagen och branschöverenskommelsen.

Bolaget har under 2013 infört ett nytt fastighetssystem (Fast2). Branschöverenskommelsen "Behandling av personuppgifter, inklusive kameraövervakning, vid uthyrning av bostäder" har varit vägledande i detta arbete och bolaget uppger att den personuppgiftsbehandling som sker i Fast2 sker i enlighet med personuppgiftslagen. Vidare har bolaget uppgett att de uppgifter som man saknar stöd för att registrera nu har rensats bort. I samband med införandet av Fast2 har bolaget sett över sina processer, rutiner, checklistor och behörigheter.

Datainspektionen förutsätter att bolagets åtgärder kommer att förhindra att personuppgifter fortsättningsvis behandlas i strid med personuppgiftslagen och branschöverenskommelsen. Därmed saknas anledning att vidta ytterligare åtgärder med anledning av det inträffade. Ärendet avslutas, men kan komma att följas upp.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Camilla Sparr